

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rkp. 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: 74/2009/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

113/2009. (IV. 29.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) a-i lakos, panaszos 2009. február 12-én előterjesztett panaszát a 2009. április 29-én – dr. Kádár András különvéleményével – megtartott zárt ülése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító, a Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) VI. kerületi Rendőrkapitányság vezetőjéhez.

A Testület állásfoglalás szerint a vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg, ezért a Testület a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 93. § (2) bekezdésére figyelemmel a panasz áttételéről döntött.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos mint szolgálatban lévő vasúti dolgozó a Budapest Nyugati pályaudvari rendőrőrs szolgálatot teljesítő beosztottjainak a vele szemben tanúsított magatartása miatt tett panaszt a Testületnél, és kérte annak kivizsgálását.

I.

A panaszos 2009. február 11-én vezető-jegyvizsgálóként munkatársaival az IC 703 számú vonaton teljesített szolgálatot, melynek során az egyik utas utazási okmányait gyanúsnak, nem eredetinek találta. Emiatt a Nyugati pályaudvarra érkező szerelvényhez az utas ellenőrzése céljából rendőri segítséget kértek, melyet a pályaudvar rendőrőrsre biztosított. Ezt követően a panaszos és munkatársai, valamint az utas és annak testvére a rendőrjáróval a rendőrőrsre mentek, ahol a panaszos elmondása szerint egy jelvényt nem viselő rendőr igazoltatta valamennyiüket.

Az igazoltatás közben – a panaszos állítása szerint – a rendőr többször megfenyegette őket, hogy hamis vád miatt fel lesznek jelentve, ha beigazolódik, hogy állításuk ellenére mégis jó az utazási okmány.

A panaszossal és munkatársaival a rendőr – szerintük – lenézően, lekezelően, megalázóan és mindvégig az utas előtt beszélt. A panaszos úgy érezte, hogy a rendőrnek nincs joga leminősíteni a MÁV alkalmazottait, hiszen az irat hamis voltára történő megjegyzésére a rendőr úgy reagált, hogy „Mi van a MÁV-nál ezt is oktatják?”

A panaszos úgy érezte, hogy a munkavégzése során, amikor rendőri segítséget kért, akkor az utas előtt megaláztatást kapott, és munkatársaival együtt őket vádolta meg a rendőr „mindennel”.

A panaszos azért kérte az ügy Testület általi kivizsgálását, mert úgy érezte, hogy a rendőri intézkedés sértette személyiségi jogait a megaláztatással, a leminősítéssel és a hangnem váltásával.

II.

1) A Testület a panasszal kapcsolatban tájékoztatást kért a MÁV-START Vasúti személyszállító Zrt. központvezetőjétől, aki megküldte az ügy kapcsán készült eseménykönyvi jelentés másolatát, a csoportvezetői jelentést és a rendőrség részéről kiállított átvételi elismervényt az utazási igazolványról.

Megállapítható, hogy a panaszos munkatársai, a panaszos állításainak megfelelően azokkal egybehangzóan nyilatkoztak az esetről.

2) A Testület tájékoztatást kért a BRFK-tól a panaszolt rendőri intézkedés során keletkezett iratok tekintetében.

A rendőrségi kivizsgálás megállapította, hogy a kérdéses időpontban a jegyvizsgálók kérésére az érkező szerelvénynél megjelent rendőrrjárőr a panaszossal, a munkatársaival, illetve az utassal együtt a pályaudvari rendőrsre ment. Az is tisztázódott, hogy az őrsön tartózkodó rendőrhadnagy, mint szolgálatirányító parancsnok nem viselt szolgálati jelvényt, mert az a fogason lévő kabátján volt.

A kivizsgálás nem tudta minden kétséget kizáróan megállapítani, hogy a rendőrhadnagy valóban lekezelően, megalázóan beszélt-e a jegyvizsgálókkal az utas előtt, mert az ő állítása szerint „a beszélgetés mindvégig kulturált, a hangnem sem lekezelő, sem leminősítő nem volt”, ugyanakkor a rendőrhadnagy és a jegyvizsgálók közötti beszélgetés valóban az utas előtt zajlódhatott.

Azt sem lehetett megállapítani a rendőrségi jelentés szerint, hogy a hamis vád miatti feljelentéssel való „fenyegetés” egyáltalán elhangzott-e, azt azonban a rendőrségi kivizsgálásról készült jegyzőkönyv tartalmazza, hogy hamis vád miatti feljelentéssel

az eljárás során kizárólag az állományilletékes parancsok (kapitányságvezető) élhet, tehát az intézkedő rendőr nem.

A rendőrségi vizsgálat megállapította, hogy a rendőrhadnagy és a panaszos közötti párbeszéd esetlegesen nem megfelelő irányba folyásának oka a helytelenül indított kommunikáció lehetett, illetve mindkét résztvevő fél közhatalmi szerepkörében eljárva a saját személyes képzettségét, befolyását próbálta kiemelni – helytelenül.

III.

Az a tény, hogy a rendőrőrsön tartózkodó rendőrhadnagy nem viselte a jelvényét, a Testület álláspontja szerint nem tekinthető olyan oknak, mely a panaszos alapjogát érintette volna.

A panaszos és az intézkedő rendőr között lezajlott beszélgetés hangnemt és stílusát a felek különbözőképpen ítélték meg és értékelték, melyek alapján a Testület a felsorolt és rendelkezésére bocsájtott iratok alapján nem tudta megnyugtatóan megállapítani a panaszos alapjogának megsértését, ezért a rendelkező részben foglaltaknak megfelelően alakította ki állásfoglalását.

Budapest, 2009. április 29.

Dr. Kaltenbach Jenő

elnök,
testületi tag

Dr. Juhász Imre
elnökhelyettes,
előadó testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag

**Dr. Kádár András Kristóf testületi tag
különvéleménye**

**a Független Rendészeti Panasztestület
113/2009. (IV. 29.) számú
állásfoglalásához**

Álláspontom szerint aggálytalanul megállapítható a panaszos rovására elkövetett alapjogsértés. A Testület állásfoglalásában az szerepel, hogy az eljáró rendőr által használt hangnemre vonatkozó állítások egymásnak ellentmondó volta miatt a Testület nem volt abban a helyzetben, hogy megnyugtatóan állást foglaljon az intézkedés módját illetően.

A panaszeljárások túlnyomó részében a panaszos és a bepanaszolt rendőr egymásnak ellentmondóan ítéli meg és írja le az intézkedés körülményeit: nagyon ritkán fordul elő, hogy a felek elmondása egybecseng, vagy hogy elfogulatlan tanúk nyilatkozatai, esetleg egyéb objektív bizonyítékok (pl. hangfelvétel) állnak a Testület rendelkezésére egy ügy megítélésekor. Éppen ezért a panaszeljárásokat voltaképpen kiüresítené, ha a Testület ezen ritka alkalmaktól eltekintve az egymásnak ellentmondó nyilatkozatokra hivatkozva rendszeresen arra az álláspontra helyezkedne, hogy a panasz megalapozottsága tekintetében nem tud állást foglalni, és ezzel tulajdonképpen – a döntés tényleges hatását tekintve – „elutasítaná” a panaszt.

Természetesen előállhat olyan helyzet, amikor semmilyen egyéb körülmény, szempont nem nyújt segítséget a Testületnek annak eldöntésében, hogy a két verzió közül melyik az igaz, és ilyenkor valóban nincs más lehetőség, mint annak kimondása, hogy megfelelő bizonyítékok hiányában nem volt megállapítható, hogy történt-e alapjogsértés. Úgy vélem azonban, hogy jelen ügy nem tartozik ebbe a kategóriába.

Álláspontom szerint a panaszos elmondásának kellett volna hitelt adni, és meg kellett volna állapítani emberi méltósághoz fűződő jogának sérelmét az alábbiak miatt.

Szemben a Testület gyakorlatában sokszor előforduló esettel, jelen ügyben nem egy rendőri intézkedés vagy szabálysértési eljárás alá vont személy terjesztette elő a panaszt (esetlegesen azzal a megfontolással, hogy a panaszeljárás megindítása valamilyen módon mentesítheti az ellene foganatosított intézkedés, vagy lefolytatott eljárás hátrányos következményei alól), hanem olyasvalaki, aki segítségért fordult a rendőrséghez, és aki foglalkozásából adódóan nagy valószínűséggel a jövőben is kerülhet olyan helyzetbe, amikor a panasszal érintett rendőri szerv állományának segítségére fog szorulni. Az, hogy a panaszos ennek ellenére a panasz előterjesztése mellett döntött, erősíti annak valószínűségét, hogy az események az általa elmondottak szerint zajlottak le.

Nem életszerű, hogy a panaszos a Testülethez fordult volna, amennyiben valóban kulturált hangnemű tájékoztatást kap arról, hogy az intézkedő rendőrök nem hivatottak az okmány eredetiségének vizsgálatára, de az okmányt átveszik, és jelentésük mellékleteként eljuttatják a büntetőeljárás megindítani hivatott szervhez.

Az a tény, hogy az érintett utas katona volt, akire az intézkedő rendőrök adott esetben „kollégaként” tekinthettek, szintén életszerű magyarázatát adják annak, ha a panaszos irányában az eljáró rendőr nem volt készséges, és olyan megjegyzéseket tett, amelyeket a panaszos (és a társaságában lévő két munkatársa) lekezelőnek érezhetett.

Fentiek alapján úgy vélem, hogy a körülmények mérlegelése után az egymásnak ellentmondó nyilatkozatok ellenére is aggálytalanul a tényállás alapjává tehető a panaszos verziója, és megállapítható a panaszos méltóságához való jogának csorbulása.

Tekintettel ugyanakkor arra, hogy a panaszos nyilatkozata nem tartalmaz utalást különösen durva, sértő megjegyzésekre, úgy vélem, hogy az panaszt csekély fokú alapjogsérelem megállapítása mellett és miatt kellett volna az érintett rendőri szerv vezetőjéhez áttenni.

Budapest, 2009. április 29.

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag

Független Rendészeti Pártvezető